

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

A luxusvonat.

Debreczen július 5.

„Luxusvonattal megy a kormány és a többség a biztos cél felé.” A miniszterelnök, ha az újsághireknek hitelt adhatunk, ezzel a megérzékítő képpel élt tegnap a folyosón, a politikai helyzetről szólván.

Egy cseppet sem csodáljuk, ha az obstrukció eddigi eredményeinek és komolyságának ez az értékelése, — ha ugyan megtörtént — az obstrukció vezéreinek nagy kiábrándulást szerzett. Hogyan? Ők azt hiszik, — hogy ez az obstrukció is eléri kitűzött célját; ők azt hiszik, hogy eddigi kellemetlenkedéseikkel már is megkeserítették a többség és a kormány életét; meg vannak róla győződve, hogy a többség kedve és kitartása csökkenőben, a kormány élete kialakulóban; s ime a miniszterelnök szerint mindez semmi. A többség luxusvonaton ül, nyolctengelyű Pulmann kocsin, jól kipárnázott fülkében, ugyszólván rázás nélkül, s a legnagyobb nyugalommal s biztonsággal utazik keresztül az obstrukció homokszivatagján. S ami még jobban fáj az obstrukció kebleknek: „biztos cél felé.” Ez már több, mint a mit angyali türelemmel elviselhetnek.

Aki konyit valamit a lélektanhoz, aki az obstrukció hőseinek lelkivilágát, álmodozá-

sait, olykor szinte gyermekes hitét ismeri, az át tudja érezni, hogy ily nyilatkozat, egy minden szavát megfontoló, inkább hallgató, — mint beszédes államférfi részéről, mennyire az eleven husba vág.

Ime, a rémitgetések, szinpadi dübörgések, lármás jelenetekkel tarkított siri csendje és gyötrő unalma a névszerinti szavazásoknak; mindez a miniszterelnök nagyszerű idegeire nincs semmi hatással. Az obstrukció eddigi erőmutatványaival szemben ez a politikai kétségbeesés angol flegmával rendelkezik. Nemhogy megrémülne, még az obstrukció egyetlen reális vívmányát, a parlamenti élet nagy mozdulatlanságát is kétségbevonja. Eppour si muove. Hiszen a magyar föld mozog, s többség és kormány nem vesztelnek: luxusvonattal utaznak tovább.

Nyilván, mikor reggelre kelve az obstrukció táborában ezt a pompás nyilatkozatot olvasták, megtapogatták a fejüket, megcsipdesték az eleven husukat, hogy meggyőződjenek: ébren vannak-e, vagy csak álmodnak?

Amíg ők nem kis munkával, kisdud számbeli erejük teljes megfeszítésével három hét óta minden munkát megakasztanak a képviselőházban; fejetetejére állították a tanácskozási rendjét s a parlamenti élet irányítását és vezetését teljesen a hatalmukba kerítették: mikor veritékes homlokkal, elfulladás lélekzetvételrel biztatják egymást: no csak még egy

pár hétig tartatok ki fiuk és ölünkbe hull minden, — azalatt a miniszterelnök magára és ügyére nézve derűsnek és rózsásnak itéli a helyzetet, s a harmadosztályú utasok nagy bosszúságára, egy luxusvonat szélsébesen futó, ringó kocsijába képzele bele magát, megobstruált javaslatát és többségét.

Luxusvonat a Gobi sivatagon, vagy az arabs pusztákon: ez a kép nyilván nem hagyja aludni a vitarendezőket. Micsoda lelki erő, ügye és missziójába vetett micsoda nagy hit élhet a velük szemközt álló többség vezérében; mivel hajlitsák meg e magában és ügyében bizó férfiu kitartó lelkét; micsoda fegyverük marad még elcsüggesztésre és megfélemlítésre, ha romboló és mindent elhervasztó munkájuk negyedik hetében, a helyett, hogy javaslata bukását, pártja válságát, maga és kormánya veszét látná: luxusvonat ringó párnái közé dőlve képzele magát, s az erős férfiak erős hitével hiszi, vallja és hirdeti, hogy biztos cél felé utazik a többségével.

Igazi véres csatákban is, de az obstrukció vér nélkül való harcaiban még inkább annak a részére hajlik a győzelem, akinek a lelke, kedélye, türelme, idegei a legtovább kibírják. Hogy a miniszterelnök idegei mennyire épek, türelme mily határtalan, lelke mily hívó, mi sem bizonyítja inkább, minthogy gondolatban luxusvonaton viszi a javaslatát, a kabinet sorsát, a többség jövőjét; holott el-

A férfi meg a párja.

Írta: M. Eöry Ilona.

A pesti Vadászklubban hosszú, virággal díszített asztal körül ült egy nagy társaság. Harminczéves találkozó volt. Csupa ötven körüli öreg ur, némelyik asszonnyal és felnőtt gyerekekkel. Csak egy fekete bajszos, szuró tekintetű huszárőrnagy jött magában. Ez volt az egyedüli komor arc a társaságban. Ugy ült ott, mintha bántaná ez a vigasság. A dereshajú barátok hiába jártak a kedvében, nem tudták felvidítani. Végre úgy éjfél után a jó borocskák, meg a pezsgő hatása alatt elolvadt. Beszélni kezdett:

— Hogy miért nem házasodtam meg? Hát erre azt szokták felelni, mert nem találta meg az igazit. Én ezt nem mondom. Mert én találkoztam az igazzal, de bolond fővel, csupa előítéletből, nem kötöttem őt magamhoz. És ezért vagyok most savanyu, zsörtölődő, magával elégedetlen aglegény. Ezért vagyok rosszkedvű ma este is, mikor örülnöm kellene barátaimnak. Ti asszonyt, gyereket hoztatok magatokkal. Nekem nincs senkim. Pedig oda adnám az életemet, ha ezen az estén az az asszony ülne mellettem, akinek valamikor nem akartam ezt a szót kimondani: légy a feleségem.

Mikor ezelőtt 30 évvel letettük az éret-

ségit, én jogásznak készültem. Az anyám, egy gögös német asszony, aki különben végtelenül szeretett, a diplomáciai pályára szánt. Belenyugodtam. Csak azt kötöttem ki, hogy előbb kiszolgálom az önkéntes évet a huszároknál. Aztán, hogy ott voltam, úgy beleszerettem a cifra mundérba, hogy ott ragadtam. Itt szolgáltam Pesten, az anyám pénzzel bőven ellátott, azt hittem, hogy fenéki tejfel az élet. Hanem egyszer csak lecsapott a menykő. Körülbelül akkor tájt, mikor megkaptam a főhadnagyi csillagot, valami általános mozgósítás következtében áthelyeztek egy felvidéki városba. Szörnyen elképedtem erre a hírre. Reméltem ugyan, hogy nem sokáig maradok ott, hála a bárónő mamám összeköttetésének, hanem azért hosszantott mégis ez a história. Sohase töltöttem hosszabb időt vidéken. Akkor is többnyire vadászatokon vettem részt. Korlátolt férfiak, esetlen asszonyok, sáros utak, ez volt körülbelül amit a vidékről képzeltem. Kedvetlenül jelentkeztem az ezredesemnél, egy pirosképi öreg úrnál, aki nagyon kedélyesen fogadott.

— Megnézted már a várost fiacskám? A kávéházat, meg a templomot értem ez alatt fiacskám. Most benniüket ez érdekel csak, az egyikben pezsgőzünk, a másikban szép asszonyokat látunk fiacskám.

És nagyot nevetett a saját elmésségén, hogy csak úgy rengett bele a potroha.

Savanyuan mosolmogva kezdtem bucsuzni, de az öreg ki nem fogvott a szóból: — Egy jó tanácsot akarok még adni, fiacskám. Én nem bánom, ha valamennyi asszonynak, meg leánynak elcsavarod a fejét, csak a szép alispánnéknak hagyj békét. Mert az ugys hiábavaló fáradság volna fiacskám.

Ez a mondás szegyet ütött a fejembe. Hogy az ugys hiábavaló lenne?

Csinos legény voltam, össze-vissza nem több huszonhét esztendősnél és a pesti asszonyok igen elkapottak. Nem igen ösmerem lehetetlenséget a szerelemben. Nem félttem sem az asszonytól, sem a férjőtől. Jó lövő voltam mindenképen.

Aznap este a Kaszinóban egy kis barátkozási vacsorát rendeztek az új bajtársak. Gondoltam, itt majd hallok valamit az alispánnéról. Ugy is volt. Éjfél után megoldódott a nyelviünk, beszélünk jobbra-balra, lovokról, kártyáról, asszonyról vegyest.

— Jó talaj ez pajtás, — mondta a kapitányom, gyönyörű asszonyné is itt. Aztán olyanok, mint egy királynő. Hanem a huszárokat azért szeretik. Csak egy nem kapitulál közülök, a szép Dókusné.

— Az alispánné?

Építész urak figyelmébe!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy a Szolyvai, Polenai és Luhi Erzsébet ásványvizek raktárát augusztus hó 7-én ózsef kir. hercegeg-u 14. sz. alá helyeztük át. Szives pártfogást kérünk.

Élesdi oltott mész köbméter számára, friss Portland és Román cement kicsinyben és nagyban Klár Andor cégénél rendelhető meg. Raktár Margitfürdő-telepen. Telefon 445. sz.

Tisztelettel

Roth Testvérek.

lenfelei úgy hiszik, hogy a nemzet drága javaival megterhelt vonat már is kisiklott s a kocsi rakományát már is sátraikba hordják.

Nem győzzük dicsérni eléggé a többség vezérének e tulajdonságát. Nem győzzük eléggé magasztalni azt a hajthatatlan férfileletet, amelylyel valamikor a lázongó Horvátországot pacifikálta, s most megvívja utolsó, döntő csatáját a parlamentáris élet alapelveinek, a többségi akarat érvényesülésének.

Technikázás nélkül.

A képviselőház ülése.

Technikázás nélkül folyt ma az ülés. A véderőjavaslatoknál két szónok is beszélt ma. Az egyik beszédet Issekutz Győző mondta s ebben rámutatott arra a lehetetlen állapotra, amelyben most a magyar képviselőház van és amely szerint a kisebbség folyton megakadályozza a többség akaratának érvényesülését.

Részletes tudósításunk az ülésről a következő:

Szabadság-levelek.

Návay Lajos elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja Jaczkó Pál, Meskó László, Szalkay Sándor és Hegyi Árpád szabadságkérő levelét.

Eitner Zsigmond kéri a kérdést külön-külön feltenni.

Enek megtörténte után jelenti az elnök, hogy e kérelmek tekintetében husznál több képviselő névszerinti szavazást és annak a legközelebbi ülésre való halasztását kéri.

A Ház ebben az értelemben határoz.

Elnök bemutatja továbbá a beérkezett kérvényeket és irományokat, amelyekre az elnöki előterjesztéssel szemben Ábrahám Dezső és Lovász ellenindítványt terjeszt elő. Ezen ellenindítványok tekintetében is husznál több képviselő névszerinti szavazást és annak a legközelebbi ülésre való halasztását kéri.

Az összeírhatetlenség revíziója.

Felolvassá ezután az indítvány és interpellációs könyvet.

— Igen. Hallottál már valamit felőle?

Vállalt vontam. — Hát úgy félfüllet.

— Hát akkor azt is hallottad, hogy az az asszony bevehetetlen vár? A férje huszontöt évvel idősebb nála, ő maga a legkacérabb asszony a világon, de hajthatatlan.

— Bolondot csinál valamennyiünkben, azért mondom, hogy vigyázz.

És ez így ment, akármire fordultam. Csak a szép alispánét kerüljem, csak attól nem engedjem magam horogra füzetni. Más legény talán már előre belebolondult volna a nagy óvakodásban, én azonban szörnyen untam ezt a históriát. Meg soha se is volt az izlésem a hideg, számító asszony. Én a nőben azt a puha, ábrándos, mollra hangolt fajtát szerettem. Elhatároztam, hogy nem is vizitelek az alispánénál, akit amolyan felfuvalkodott vidéki dámának képzeltem. Egyelőre bátran megmaradhattam a visszavonultságomban. Ősz volt és a vidéken is pihen ilyenkor a joutur. Egész nap lovagoltam és vadásztam. Gyönyörű szeptember vége volt. Nem emlékszem, hogy valaha szebb ősziünk lett volna. Azelőtt bizony nem nagyon figyeltem a sárguló lombokat, itt ráértem természetimádó lenni.

Egy délután, amint hazafelé igetekem a város végén levő Ligeten keresztül, ami tulajdonképpen nem volt más, mint egy ritki-

Az indítványkönyvbe Eitner Zsigmond jegyezte be indítványt az 1901. évi XXIV. összeférhetetlenségi törvény módosítása tárgyában, mely szerint képviselő sem jelet, sem kitüntetés, sem címet a királytól el ne fogadhasson és a kormány képviselőt ilyen kitüntetésekre elő ne terjeszthesse.

Az indítvány megindokolását a Ház az augusztus 9-iki ülésre tűzte ki.

Az interpellációs könyv felolvasása után következett a véderőjavaslatok általános vitájának folytatása.

A javaslat mellett.

Issekutz Győző: A többség kötelessége a nemzeti akaratot diadalra juttatni. A koalíció ellenben nem tehet szemrehányást a mai többségnek, mert a koalíció volt az, amely minden vonalon lemondott a nemzeti jogokról.

Horváth Gyula: Egyenesen nem igaz! Ezt nem lehet hallgatni! (Kimegy.)

Issekutz Győző: Áttér a javaslat bírálatára. Ismerteti az utóbbi 45 év történetét, mely idő alatt a nemzet vagyoni állapota oly nagy mértékben javult, hogy az az összeg, amit ezelőtt költöttünk haderőnk fejlesztésére, aránytalanul nagyobbnak tűnik fel, mint az az összeg, amelyet a jelen véderőjavaslatok a haderő fejlesztésére szükségesnek tartanak. A nagyhatalmi állás pedig egyenesen kényszerít bennünket, hogy a haderőt fejlesszük. Hosszasan ismerteti haditörténetünket, majd a pragmatca sanctióról beszél, amely közös védelemre kötelez és kényszerít bennünket. Fejtegeti a pragmatica sanctió rendelkezéseit.

Elnök figyelmezteti, hogy térjen a tárgyra, mert ily hosszadalmasan nem lehet egy oly tárgyról beszélni, mely nincs a napirendre tűzve.

Issekutz Győző: Polemizál az ellenzéki szónokokkal ezután. Követeli a 9-es bizottság programjának teljes egészében való megvalósítását, amelynek megvalósításához ő felsége is hozzáadta beleegyezését.

Bírálja ezután az ellenzék állásfoglalását a javaslat ellen. Ez az abszolutizmus. Mert az abszolutizmus nem mindig felülről jön, hanem mint a jelen esetben, alulról, a midőn a kisebbség abszolutizmusa megakadályozza a többség akaratának érvényesítését. (Éljenezés a jobboldalon. Zajos ellent-

tott kis erdő, amelyben a vasárnapokat kivéve, sohase láttam mást, mint mezitlábás suhancokat, hát mondom, amint így igetek hazafelé, hirtelen szembe kerülök egy leánnyal. Szép sugár, piros arcu teremtes volt, olyan délceg, mint egy fiatal fa és olyan üde, mint egy rózsza.

Sohase láttam ilyen fehérszemélyt. Pesten hozzá voltam szokva a mesterséges szépséghez. A raffinált ruhákhöz, a frizeurné csínálta hullámokhoz, lisztes arcokhoz. Hanem ez a leány olyan volt az egyszerű leomló fehér ruhájában, két oldalt hullámzó fekete hajával, mint egy erdei nimfa.

Nem birtam nyugodni egész éjjel. Másnap úgy öt óra felé megint arra kószáltam. Az a remény vitt oda, hogy hátha ott találok a leányt. Ott ült egy nagy tölgyfa tövében. Egy csomó vadvirág volt az ölében, azzal játszogatótt. Mikor rám esett a pillantása, egy futó mosoly suhant végig az arcán. Sohase láttam olyan szépen mosolyogni asszonyt. Mintha napsugár világította volna meg arcvonásait. Harmadnap is ott voltam, meg negyednap is. Így ösmerkedtünk meg. Mindennap ott találkoztunk az erdőben. És mindennap szerelmesebb lettem. Sohase vágytam még oly forrón és tisztán nőre, mint erre. A párjára lett férfi ébredt fel bennem. S ha a leány nem egy tanítónak, hanem az

mondások balról.) Az obstrukciót megcsinálni lehet, de igazolni nem. A javaslatot elfogadja.

Györfly Gyula (Justh-párti): Reflektál Issekutz beszédére; a koalíció alatt nem volt szükség obstrukcióra, azt elvégezte akkor a korona. Issekutz történeti visszapillantásából kihagyta azt, hogy Magyarország virágzása megszűnt akkor, mikor a Habsburgok ültek a trónra. Ezután áttér a javaslat kritikai ismertetésére. A javaslat nem a nemzeti véderőt akarja fejleszteni s a honvédelmi minisztert függő helyzetbe hozza a közös hadügyminiszterrel szemben. A javaslatot nem fogadja el és csatlakozik előző társai által beadott határozati javaslatokhoz, a maga részéről egy újabb határozati javaslatot nyújt be, melynek értelmében kéri, hogy utasítsa a Ház a kormányt a magyar véderő elkülönítéséről szóló törvényjavaslat benyújtására. (Hosszas éljenezés és a taps a baloldalon.)

Harc a szünetért.

Mielőtt az interpellációkra térne át a Ház, elnök megteszi napirendi indítványát, melyszerint a legközelebbi ülés aug. 7-én legyen.

Justh János: Csatlakozik Apponyi legutóbbi indítványához és indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését aug. 22-én tartsa meg. Kéri a szavazás elrendelését. Előbb azonban indítványozza még a Ház határozatképességének megállapítását.

Elnök elrendeli. A jelenlevők megszámlálásánál kitűnik, hogy csak 88 képviselő van jelen. A Ház tehát nem határozatképes. Öt percre felfüggeszti az ülést.

A szünet után

Mádi-Kovács János szintén kérte a jelenlevők megszámlálását.

Ennek megtörténte után elnök jelenti, hogy 90-en az elnöki indítvány mellett, 12-en ellene szavaztak. A Ház tehát az elnöki napirendindítványt fogadta el.

Egy interpelláció.

Benedek János interpellálja Zichy János gróf kultuszminisztert azért, mert Werner Jenő fővárosi tanítót eltiltotta a Tanító című lap szerkesztésétől.

Ugron Zoltán: Nagyon helyes. Ne irkáljon, hanem tanítson.

ezredesemnek lánya, minden gondolkodás nélkül feleségül veszem. De így lehetetlennek tűnt fel előttem a dolog. Egy primadonnát inkább elvehettem volna, mint egy tanítókisasszonyt. Pedig a leány olyan volt, hogy bármelyik szalonban feltűnést keltett volna. Minden reggel azzal az elhatározással keltem fel, hogy megkérem a kezét, hanem a döntő pillanatban a bárónő mama képe jelent meg előttem s azt mondtam: még van időm. Hiszen, gondoltam, nem is ösmerem a leány családját. Mintha bizony nem lett volna elég, hogy őt ösmerem.

Közben október derekig értünk. Itt volt a vén asszonyok nyara. A sétányt folytattuk. Ugy össze voltunk már forrva, hogy a válasra gondolni se mertünk. Pedig még is csak kellett gondolnunk. Télen a sáros, havas erdei utak járhatatlanok. Hol találkozunk ezután? Erzsikét hiába kértem, hogy mutasson be szüleinek, mindig kitérő feleletet adott.

— Az apám nem engedné meg, hogy nekem huszártiszt udvaroljon.

És feketés szemei szinte könyörgően csüngtek ilyenkor rajtam. — Tetőled függ, hogy elválunk-e. Egy szavadba kerül, hogy az otthonomban is szeretettel fogadjanak.

Elérttem a néma kérését, de megint csak azt mondtam: majd holnap. Ő pedig

A legelegánsabb uri öltönyök, sikkes vasuti és katonai egyenruhák készülnek katonai és polgári szabónál, DEBRECZEN, Kossuth-utca 4. számú lakásba

Flor ajour Harisnya Csipke Áruház

párja 45 kr.

a budapesti
Kizárólag alkalmi vételelő
Naponta érkeznek újdonságok:
:: Pontos, szolid kiszolgálás.

fiák üzletében, Sas-u. 4. sz. Közösönös segélyző-palota.

Benedek János: Az a lap nem volt politikai hírlap s különben is Werner Jenő a fővárosi hatóság alá tartozott. Választ kér a minisztertől.

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek.

Az ülés két órákor ért véget.

Debreczen júliusban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Ma délután három órákor tartotta meg Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt Debreczen város közigazgatási bizottsága augusztus havi ülését, amelyen résztvettek Kovács József polgármester, Körner Adolf tb. főjegyző, Szabó Kálmán, Medgyaszay Miklós tanácsnokok, Roncsik Lajos árvászéki elnök, Dóczy Emil dr. ügyész, Aczél Géza főmérnök, Reitz János főállatorvos, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Mányi József műszaki Tanácsos, Táby Mihály dr. kir. ügyész Balkányi Miklós dr., Fejér Ferenc dr., Rickl Antal, Szilágyi Imre, Tóth István.

Az ülésen az egyes szakelődök terjesztették be jelentéseiket és adták elő javaslatukat.

(A vármegye a csatornázás ellen.)

Aczél Géza főmérnök bemutatta Hajdúvármegye alispánjának, Hajduszoboszló és Nádudvar községek felebbezését azért, hogy Debreczen városa a szennyvizek lefolyását a Tóczó-árkon át a Kősily-mederbe tervezte s erre a polgármester, mint vízjogi hatóság engedélyt adott. A dolgot azért tartják sérelmesnek, mert azt hiszik, hogy igen nagy mennyiségű szennyvíz kerül oda, ami nagyon ártalmas lesz a közegészségügynek.

A közigazgatási bizottság elutasította a felebbezéseket Aczél Géza javaslata és kimerítő fölvilágosításai után, mert a Kősily folyásba csak igen kevés, az is már erősen meghígított állapotban levő víz kerül, mert a szennyvíz legnagyobb részét a szűrő és üleptető telep használja fel.

Ugyancsak Aczél Géza főmérnök javaslata alapján tudomásul vette a máv. osztálymérnökség átiratát, hogy indítson a tanács eljárást a tüztávolon belül építkező te-

lektulajdonosok ellen. A tanács ugyanis az eljárást már megindította.

(Adózás.)

Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy július hóban befolyt egyes adóban 186816 korona 54 fillér, hadmenetességi díjban 2596 korona 22 fillér, bélyegjövédékben 70679 korona 83 fillér, jogilletékben 82144 korona 88 fillér, díjjövédékben 1790 korona 19 fillér, dohányjövédékben 145787 korona 74 fillér, határvámjövédékben 20876 korona 40 fillér, fogyasztási és italdobban 27083 korona 33 fillér. Fizetési hasznást 79 esetben adtak.

A külsőségekre vonatkozó I. II. keresetadó kivétési lajstrom, a földbérlok III. osztályu kereseti adó vallomási iveket még nem küldte meg az adóügyosztály. A IV. kerület 1910. adófükönyvét nem zárták le, holott a többit már lezárták s így a főösszesítést akadályozza ez, pedig a pénzügyminiszterium sürgeti a főösszesítést.

(Közegészségügy.)

Tüdös Kálmán dr. főorvos bejelenti, hogy július hóban a közegészségügyi viszonyok jók voltak. A ragályos betegségek száma csökkent. Járványosan előfordult kanyaró 26, számarhurut 7, roncsoló toroklob 3, vörheny 7, hasihagymáz 13, vérhas 4, trachoma 2 esetben, mindenkor a legszigorubb intézkedéseket tették meg. Halállal végződött 3 tifusz és 1 kanyaró. Rendkívül nagy esetben fordult elő a gyermekek bélszékletének és pedig 69 esetben, aminek nagy részben a hosszú ideig tartó szárazság az oka. A kolera ellen óvintézkedéseket tettek. A fertőzött vidékről érkező utasokat öt napig megfigyelték, a piacokat naponta hatósági orvos vizsgálta felül. Több gyanus, hasmenéssel és főfájással, hányással járó megbetegedés fordult elő, de ezek veszélytelen gyomorbélszékletos esetek voltak. Ázsiai kolera nem fordult elő. Az esetleg előforduló ilyen eset elklünítésére és alkalmazható tételére minden intézkedés megtörtént. A köztisztaság a tereken és utcákon a viszonyok miatt igen alacsony fokán állott. Június hóban 174 fi, 151 nő született, meghalt 107fi, 105 nő, a szaporodás 114, arányszáma 12.60 százalék. A leginkább előforduló halálokok voltak hevenyragályos betegségek 4, gümőkór 24, rák 5, görcsök 8,

bélszéklet 69, erőszakos halál 4. A közkórházban ápoltak 348 beteget. A mentőegyesület 107 esetben működött.

(Közbiztonság.)

A rendőrség letartóztatott 201 egyént, eltoloncolt s kényszerutlevéllel kiutasított 102 egyént. Kiadtak 76 iparendélyt, befolyt 770 korona. Kiadtak 115 munkakönyvet. Elszállásoltak júliusban 1387 embert 456 lovat a közös hadseregből, 1195 embert, 534 lovat a honvédségből.

A középítkezésre vonatkozóan megjegyzi a jelentés, hogy az általános csatornahálózat és a fémipariskola építési munkái folynak.

(Allategészségügy.)

A ragadós állatbetegségek közül csupán a lépfene került észlelés alá a Hortobágyon kihajtott állatok között. A szájszékély, az összes körzetekben megszűnt. A július 30-án tartott lópatkoló tanfolyami vizsgán képesítést nyert 27 hallgató, akik közül 11 debreczeni lakos volt.

Repülőgépen Budapesttől Debreczenig.

Székely Mihály Debreczenbe jön.

A levegő meghódításának világversenyében sok próbálkozás és kudarcot valló kísérletezés után tudvalevőleg az első fényes győzelmet Székely Mihály, a zseniális gépészmérnök vívta ki, akinek csak a minap sikerült Béctől Budapestig és vissza az első magyar bravúros repülő utat megtenni. Ez a diadal, amelyért Bécsben és Budapesten egyaránt lelkesen ünnepelték a kitünő magyar aviatikust, arra buzdította Székelyt, hogy a nyár folyamán több nagyobb szabású turát tervezzen. És a légi utazásainak legelső állomáshelyéül — mint erről most örömmel értesülünk — Debreczent szemelte ki.

Székely Mihály gépével tudvalevőleg már régebben kísérletezett és meglehetősen szép eredményeket ért el. Mikor a magyar aviatika jelszava a sportköröket mind jobban kezdte érdekelni, külön klub is alakult e sportág gyakorlati kiterjesztésére s amikor a magyar aviatikusok gurultak s csak a kép-

napról-napra szomorubban mosolygott rám. És bizony magam is napról-napra kedvetlenebb lettem. Világosan láttam, hogy más utra kerültem, mint amelyiken haladni akartam. Megösmertem egy szép polgárleányt, akivel szórakozni akartam, mint ahogy lovagoltam, meg vadásztam időtöltésből. S odajutottam, hogy el akarom venni. Mindig erősebben zakatolt bennem a vágy öt birni. Birni egész életemre, szeretőmnek, feleségemnek. Egy kis fapadon üldögéltünk, kéz-kézben, mikor ez az elhatározás megfogalmazott agyamban teljes komolysággal. Egyszerűen bemegyek az öreg tanítóhoz és elmondom, hogy szeretem a leányt, adja hozzám feleségül. Még karikagyűrűt is viszek magammal. Mindjárt jegyet válthattunk. Ezen az estén nyugodtan és derülten bucsuztam a leánytól. Apró célzásokat tettem a jövőnkre vonatkozólag, amitől felragyogtak mosolygósan az ő fekete szemei is.

Haza mentem. Otthon egy kártya várt reám. Az alispánéktól jött. Másnap estére szóló meghívó volt. Gondolkoztam, hogy elmenjek-e. Az utóbbi hetekben egész meglepedkeztem a szép Dókusnéról. Hanem most szerettem volna látni, ugy, kíváncsiságból. Félni már ugye kell tőle, Erzsikét már menyasszonyomként tekintettem, biztosítva éreztem magam minden asszonyi mes-

terkedés ellenében. Elhatároztam, hogy elmegyek. Ugy futólag eszembe ötlött, hogy holnap akartam az apával beszélni, de elhesegtettem ezt a gondolatot. Hiszen, hogy holnap kérem meg a kis leányt vagy holnap után, az ugyis mindegy. És ha el nem fogadom a meghívást, azt meg is kell okolni. Hazudozni nem szerettem soha, abban állapodtam hát meg, hogy a leánykérést holnap utánra halasztom. Így félig-meddig elintézttem volna a lekiismeretemmel a dolgot, hanem azért mégis olyannak éreztem magam, mintha vétkeztem volna. Nem tudtam ettől a gondolatától szabadulni. Ott kísértett éjjel az álmaim között, másnap egész nap, akármerre fordultam. Hanem azért elmentem. Szerettem volna látni azt az asszonyt, aki minden férfiúnak elcsavarja a fejét.

Hát igaz, ami igaz, gyönyörű asszony volt. A legszebb szőke nő. A haja ugy csillogott, mint az arany. Meglehet, hogy nem a természetétől volt ez a csillogás, de én akkor nem gondoltam erre. Egyszerűen csodáltam. A telt piros ajkai, a fel-felcsillanó szép szemei, a sárga selyembe öltöztetett fedelmi teste, egészen megbolondítottak. A lelkem üdvösségét oda adtam volna érte, hogy ezt az asszonyt, ha csak egyetlenegy órára is, a magaménak mondhasam. — A menyasszonyomra nem is gondoltam többé.

És ha gondoltam, az asszony mosolya elfelejtette velem rögtön. Pedig csak játszótt velem, mint a többi bolonddal. S a végén kinevetett, mint a többi bolondot. Az a leány pedig, aki szeretett, s akit én is szerettem, máshoz ment férjhez. — Végre, — mikor a bajtársaim már attól tartottak, hogy valami örültséget követek el magammal, az ezredesem járt közbe, hogy azonnal áthelyezzenek Pestre. Itt aztán borba és kártyába ölttem el a mult hónapok minden izgalmát.

Itt elhallgatott a beszélő. Senki se szól. Végre egy sápadt fiatal asszonyka, inkább, hogy megtörje a csendet, megszólalt:

— És sohase látta többé — az elsőt?

— Egyetlen egyszer, tíz év múlva. A Vigszinházban. Az urával volt, hanem azért bementem a páholyukba. Ugy nézett ki, mintha még mindig huszéves volna, csak az ajkai, meg a szemei lettek homályosabbak, szomorubbak. Mikor meglátott, elmosolyodott és felém nyujtotta kezeit. Végtelen hódolattal hajoltam a kis kezek fölé. A mosolyából láttam, hogy megbocsát. És tudja azt, hogy nekem ő volt az egyetlen, az igazi, akit soha nem felejték, akit örökké siratnak. És tán megértette azt is, amit én magam sohase tudtam megérteni, hogy miért áldozza fel a férfi néha becsületét, szerelmét, egész jövődjét egy mámoros óra kedvéért.

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár

Részvénytársaság

Piacz-utcza 41. sz.

Hitelt nyújt

minden elfogadható formában

Betétet 5%-kal kamatoztat.

zelet szárnyán repültek, Székely már eredményeket produkált és a múlt évi nagy nemzetközi versenyen is magára hívta a figyelmet. Most pedig, hogy Bier és Umlauf a Bécsből Budapestig terjedő utat akadálylaly ugyan, de megtették, Székely is a „Magyar Aero Club” biztatására megpróbálkozott az uttal. A külföldi sajtó is megemlékezett a próbálkozás sikeréről. Mikor Székely Bécsből visszajött, Esztergomban leszállt s e pihenés alkalmával egy hirlapíró a fiatal, de máris nagyírú pilótától tervei felől érdeklődött. Ez alkalommal arra a kérdésre terelődött a beszélgetés, hogy miért próbálkozik minden aviatikus, magyar és külföldi egyaránt a tőlünk kifelé vezető uttal s hogy miért nincs egyiküknek sem kedve befelé az országba, az Alföldre és Erdély féle légi utazásokat tenni?

— Kérem — felelte Székely — igenis, erős elhatározásom, hogy még e hónapban hosszabb turát szándékozom tenni Budapestről — Debreczen—Nagyvárad—Kolozsvár felé. Ezt a programomat közöltem már illetékes körökkel is és már buzgón tanulmányozom az utirányt és a leszállásokra alkalmas helyeket. A dolog kissé nehezen megy, mert végre is meg kell gondolni, hogy ez az első repülés az Alföldön át Erdélybe, de hiszem, hogy erős akarattal és gondos előkészülettel le fogom küzdeni a felmerülhető akadályokat amelyekkel a kedvezőtlen konjunkturák, légi viszonyok fenyegethetnek. Mint pozitív tény közölhetem már is, hogy utazásom illetőleg már teljes uti programmal rendelkezem. Először Budapestről Debreczenbe utazom és onnan átrepülök Nagyváradra. Ezt a légi utat már tavaly meg akarta tenni előttem G. W. Hammel, a jeles pilóta, aki Debreczenben és Nagyváradon is felszállt és szép repülő gyakorlatokat végzett. Nagyváradon azonban megsérült a Bleriot-gépjé és ezért maradt el a tervezett átrepülés Nagyváradról Debreczenbe, melyet én most remélhetőleg több szerencsével fogok megtenni.

Nagyváradról Kolozsvárra irányítom gépemet s ott is, mint Debreczenben és Nagyváradon repülő próbákat is fogok tartani. — Kolozsvárról pedig Aradon keresztül Szegedre mint végállomásra röpködök.

Debreczen közönsége bizonyára nagy örömmel fogadja a kitünő magyar pilóta tervét. Székely Mihály Debreczenbe való érkezésének a pontos ideje még nincs megállapítva, csak az bizonyos, hogy a repülő próbákat a nyulási térségen fogja megtartani.

A debreczeni mezőrendőrség és az aratómunkások.

A város közigazgatási bizottságából.

A közigazgatási bizottságban ma a polgármesteri jelentés kapcsán érdekes felszólalás történt. Balkányi Miklós dr. bizottsági tag panaszkodott, hogy a mezőrendőrkapitányság nem bünteti meg vasszigorúsággal a mezőgazdasági munkásokat, ha ezek a munka folytatását megtagadják. A felszólalás célja különösen az volt, hogy a közigazgatási bizottság a mezőrendőrséget arra szorítsa, hogy a mezőgazdasági munkás törvény szakaszainak teljes szigorát alkalmazza. A közigazgatási bizottság azonban nem kívánt most erélyesebben fellépni, miután a mezőrendőrkapitányság eljárásának okait nem ösmerte s ezért csupán a polgármestert kereste meg, hogy vizsgálja meg az ügyet.

Balkányi Miklós dr. szólalt föl. Tudomásul veszi ugyanazt — az elnöki jelentést, de annak kapcsán néhány megjegyzést kíván tenni és intézkedést kér. A mezőgazdaságnak fontos érdeke, hogy a munkás törvényeket a hatóságok jól hajtsák végre. Mégis saj-

nos, hogy Debreczenben e tekintetben hiányokat kell tapasztalni. Az 1898. évi II. törvényeikk egyik szakasza azt rendeli, hogy ha a mezőgazdasági munkás a munka teljesítését megtagadja, köteles azt a rendőrség a munkába visszakísérni karhatalommal is. Ha pedig a munkás ennek ellenére ismét megtagadja a munka folytatását, tartozik a rendőrség drákói szigorral eljárni s a munkást büntetéssel, elzárással sújtani. Az előző szakasz rendelkezését a debreczeni mezőrendőrkapitányság tekintettel arra, hogy blanketta és rendőr közeg van, teljesíti is, azonban ha a munkások másodsor is megtagadják a munkát, a mezőrendőrség ezzel már mit se törődik. Már pedig éppen nálunk, ahol annyi a gazdálkodással foglalkozó ember, a gazdáknak ezekre menő károkat okozhat egy ilyen munka megtagadás, tehát a gazdáknak nagy és fontos érdeke, hogy a törvény rendelkezéseit szigorúan végre is hajtsa a hatóság.

Ezekben az esetekben a mi mezőrendőrkapitányságunk semmit sem tesz s a gazdák az istenen kívül senki sem segít. Nem akar most konkrét esetekre hivatkozni, de kéri e bejelentésének tudomásul vételét és kéri, hogy hívja fel a bizottság a polgármestert, tartson vizsgálatot a mezőrendőrkapitányságnál az 1898. évi II. törvényeikk rendelkezéseinek miként való végrehajtása tárgyában. Ha szükség lesz rá, adatokkal is fog szolgálni.

A bizottság tudomásul vette Balkányi Miklós dr. felszólalását és fölkerlte a polgármestert, szerezzen tájékoztatást, hogyan kezeli ezeket az ügyeket a mezőrendőrkapitányság és utasítsa azt, hogy a törvény rendelkezései szerint helyesen járjon el.

Diakonissza-képző Debreczenben.

Az egyetemi kórház ápolónői.

A tisztántuli református egyházkerület tavaszi rendes közgyűlésén Degenfeld József gróf főgondnok előterjesztésére egy bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy készítse elő egy Debreczenben létesítendő diakonissza-intézet tervét s az őszi közgyűlésnek tegyen jelentést végzett munkájáról s a terv kivitelének módzatairól. A kiküldött bizottság már érintkezésbe lépett a debreczeni református egyházzal, amelytől hozzájárulást kíván az intézet létesítésének illetve fenntartásának költségeihez s amint értesülünk, az egyházkerület őszi közgyűléséig sikerülni fog jó eredménnyel bevégezni az előkészületi munkálatokat.

A diakonissza-intézetnek Debreczenben való föllállítása igen rövid idő alatt megtörténik. A terv kivitelével sietni kell, mert hiszen tudvalevő, hogy egészen bizonyosra vehetjük a harmadik egyetemnek még pedig teljeskaru, orvosi fakultással ellátott egyetemnek Debreczenben való föllállítását. Debreczen városa éppen erre való tekintettel már fel is ajánlotta a többek között nagy kórházát és nőgyógyászati s szülészeti klinikáját sőt azt is megígérte, hogy mindkettőt át fogja alakítani, ki fogja bővíteni, az egyetemi orvostudományok céljai szerint. Erre a klinikára, meg a nagykórházba majd szakképzett ápolókra is szükség lesz, éppen ezért kell megvalósítani mielőbb a diakonissza-intézet tervét, hogy az egyetem föllállítása idejére megfelelő számú szakképzett diakonisszák álljanak rendelkezésére az egyetemi kórháznak. Az egyetem vezetősége bizonynival örömmel látná a szakképzett diakonisszákat, amivel szemben azonban az egyházkerületnek ki kell kötnie, hogy az egyetemi kórházakban az ő intézetének diakonisszái alkalmaztassanak, amely kikötés annál jogosultabb, mert az egyházkerületnek a súlyos áldozatok dacára is vaimi kevés befolyása lesz az egyetemre.

De nemcsak az egyetemi kórházakban

nyernének alkalmazást a diakonisszák; egy ilyen nagy egyházban, mint a debreczeni, sok gyülekezeti szolgálatot találnának a diakonisszák. Idő kérdése ma már a debreczeni árvaház létesítése, nemsokára meglesz a Kálvineum; itt mindenütt megbecsülhetetlen munkát fognak végezni diakonisszáink. A híres debreczeni ispotály (szegényház) a leánynevelő intézet internátusa, máris nélkülözik a diakonisszák szelid, esőndben végzett munkásságát.

A debreczeni egyház áldozatkészsége eddig is tiszteletre méltóan nyilatkozott meg az egyetem érdekében. Ha most nem pusztán az egyetemért, de ennek ügyével kapcsolatban a diakonisszákért fog kelleni áldozatot hozni: a debreczeni nagy multu egyház vezetősége bizonyára ünneplő érzésekkel fogja feltárni újra áldozatkészsége oltárait.

Schmidt Henrik dr. kolozsvári egyetemi tanár.

A debreceni református főiskola egyik tudós, kiváló tanárát nagy kitüntetés érte. A király ugyanis kinevezte a kolozsvári Ferencz József tudományegyetem nyilvános rendes tanárává Schmidt Henrik drt, a debreceni bölcsészeti akadémia tanárát. — Az erről szóló királyi kézirat, amely ma jelent meg a hivatalos lapban, a következő:

A vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Schmidt Henrik debreceni református bölcsészeti akadémiai rendes és budapesti tudományegyetemi magántanárt a Nevemet viselő kolozsvári tudományegyetemen a német nyelv és irodalom nyilvános rendes tanárává a szabályszerű illetményekkel kinevezem.

Kelt Bad Ischlben, 1911. évi július 13-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

gróf ZICHY JÁNOS s. k.

Schmidt Henrik dr. mindenképpen méltó e kitüntetésre. Nagy tudása a szakkörök előtt már régen ismeretes s nagybecsülték tudományos munkásságát. A most kinevezett új egyetemi tanár még fiatal ember, alig mult harminhárom éves, 1910. február havában jött Debreczenbe, ahol a német irodalomtörténet, gót nyelvtan és olvasmányok, német nyelvészeti és irodalomtörténeti gyakorlatok, német nyelv és stílusgyakorlatok, Lessing és kortársai voltak a tantárgyai.

Debreczenbe a budapesti felső kereskedelmi iskolától hívták meg. Itt a jeles és elismert tudóst, a csöndes, visszavonult tanulmányainak élő tanárt csakhamar megszerették.

Ez évben választották meg a Magyar Tudományos akadémia nyelvtudományi bizottságának tagjává. Nagy irodalmi munkásságát is fejtett ki. Több hangtani ismertetést irt a Zeitschrift für deutsche Mundarten, a Nyelvtudomány s az Egyetemes Philologiai Közlöny című folyóiratokban.

Kitüntetésre általános örömet keltett ismerősei körében, távozása sajnálkozást, mert távozása veszteség a debreceni főiskola most fejlődő bölcsészeti fakultásának.

SPORT.

— Atlétika és football a sporttéren. Élénk, mozgalmasság lesz a sportter vasárnap délutánja. A footballcsapatok törekvő fiatal atlétái fognak különböző számokban versenyeket tartani. Utána a Torna-egyesület csapatai fognak mérkőzni a Kereskedelmi Alkalmazottak csapataival. Belépőjegyek a tribünre 40 fillérért, az állóhelyre 20 fillérért válthatók.

Zacherlin
esakis üvegekben, ahol hirdetések kiüggyezve

Gyermekgyilkos nevelőnő.

Egy urleány borzalmas tette.

Ma éjszaka rémes bűnök, borzalmas gyermekgyilkosságnak jött nyomára a debreceni rendőrség. Egy idegenből ideszakadt nevelőnő a bűnös, aki megölte gyermekét: Holczner Emmi 26 éves leány, aki most a Kenézy Gyula dr. bábaképző intézetében fekszik nagybeteg.

Holczner Emmi előkelő spanyol családból származó leány, aki hosszabb ideig tartózkodott Bajorországban s onnan jött be évek előtt Magyarországra. Három évet tartózkodik Debrecenben, ahol német nyelvből adott órákat. A házakhoz járt és a tanításból tartotta fenn magát.

Mindenütt, ahol csak megfordult, megszerették, mert kedves, jóra való leánynak tartották s általában tisztességében már csak azért sem kételkedhetett senki, mert a szegény leány nagyon csunya is.

Néhány hónap előtt egy előkelő debreceni család meghívta a gyermekek mellé nevelőnőnek. Holczner Emmi elfogadta az állást, amelyben szintén megkedveltette magát a családdal, úgy, hogy urnője magával vitte egy felvidéki nyaralóhelyre is, ahonnan a leány csak a napokban tért haza.

Amióta hazajöttek a nyaralásról, Holczner Emmi sürűn panaszkodott, hogy szédül, nem érzi jól magát, amikor azonban orvost akartak hívni hozzá, azt mondta, hogy nem szükséges, csak muló rosszullét okozta a szédülést. A család előtt mindamellett gyanus volt a betegség, mert a leány terjedelme nem látszott normálisnak, a nevelőnő azonban azt felelte a kérdezősködésre, hogy vizibetegsége van s ez okozta, hogy megdagadt a teste. Ez a válasz eloszlatta a gyanút, ami annál érthetőbb, mert a leány egészen az utolsó napig állandóan fűzte magát s különösen az a körülmény, hogy a leány meglehetősen híjjával volt mindenféle női bájoknak, mondott ellene annak a föltevésnek, hogy Holczner Emmi anyai örököknek néz elébe.

Tegnap este, mielőtt aludni tért a család, a leány ismét emlegette, hogy rosszul érzi magát, de ekkor sem engedte, hogy orvost hívjanak hozzá. Ugy éjjel után egy órákor a ház urnője arra ébredt fel, hogy a nevelőnő szobájából erős jajgatás és nyögések hallatszanak. Egy kevés ideig hallgatódzott s miután a nyögések megismétlődtek, fölkelte és átsietett a nevelőnő szobájába, hogy ha esetleg a leány rosszabbul lett, segítségére lehessen.

Amikor a leány szobájába ért, ott rettenetes látvány tárult eléje. A padló tele volt vérrrel s vércseppek vezettek ki a konyhába, onnan pedig a félreeső helyre, ahonnan folytonosan hangzott a leány jajgatása és nyögése.

E jelekre azonnal értesítették a mentőket s a rendőrséget, ahonnan Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazó és K. Szalay Béla dr. tisztviselő orvos siettek ki a helyszínére. Mire a rendőrtiszt, az orvos és a mentők odaértek,

Holczner Emmi már az ágyban feküdt és a vérfojtok fel voltak mosva.

A leány, aki kiülődvá feküdt az ágyban, csak annyit tudott mondani, hogy a félreeső helyen van valami. A megindított nyomozás azután kiderítette a rettenetes valót. A félreeső hely csészéjében egy csecsemő balkarját látták meg. Kikarták emelni a gyermekhullát, azonban az annyira le volt szorulva a csésze lefolyó csővébe, hogy azt onnan kiemelni nem lehetett. Ezért levették az egész csészét s elvitték a kórházba, ahol azt szétörve, egy gyermek holttestét emelték ki.

A leány a rendőrfogalmazó kérdésére kijelentette, hogy nem tudott semmit a terhességről, ő csak annyit érzett, hogy beleimozognak.

A nyomozás során azután megállapítást nyert, hogy a leány a szülési fájdalmakat érezve, a félreeső helyre ment s ott annak csészéjébe szülte gyermekét, azután a gyermek hulláját a csőbe szorította s vizet öccsátott rá, hogy az a csatornába vigye le.

A mentők a bábaképzőbe vitték ki Holczner Emmi. A kir. ügyészség elrendelte a gyermekhulla felboncolását, annak megállapítása végett, hogy a gyermek élve jött-e a világra.

Harc a milliókért.

Nem helyezik Csávossy bárót gondnokság alá.

A sokszoros milliomos, id. Csávossy Gyula báró gondnoksági ügyét ma tárgyalta a nagyikindai törvényszék. Az agg báró nagy vagyonért, amely körülbelül 15 millióra rug, hadakozik a család, Csávossynak kilenc gyermeke. Két táborban vannak a testvérek, akik közül heten a dúsgazdag főur első feleségétől valók, a két legfiatalabb testvér pedig Csávossy bárónak a második, Spiegel-feld Jozsefin bárónővel kötött házasságából származik. Az utóbbiakat apjuk nagy anyagi kedvezésekben részesítette, amennyiben már kedvencéik előtt ajándékozott nekik 4000 hold földet, a boblai birtokát. Ezt átva, a többi testvérek felléptek atyjuk ellen s azt állítva, hogy id. Csávossy Gyula báró elmebajos, a gondnokság alá helyezését kérték.

E hó elején, amint ismeretes, el is helyezték három elmeorvos véleménye alapján a bárót egy budapesti gyógyintézetben, — a Niedermann-féle szanatóriumban, ahonnan azonban csakhamar kibocsátották. Szakértőket hallgatott meg ugyanis a bíróság, a pest-vidéki törvényszék s mert ennek a hites elmeorvosai kijelentették, hogy nem feltétlenül szükséges a különben beteg főurat zárt intézetben tartani, kiengedték. De a gondnoksági eljárás nem maradt abba, mert a törvényszéki orvosszakértők azt is megállapították, hogy az agg báró képtelen ügyeinek önálló vitelére.

Ez előzmények után tüzték ki a mai tárgyalást, amelyen a felek képviselőitében öt fővárosi ügyvéd jelent meg ma a nagyikindai törvényszék előtt. A bíróság előtt id. Csávossy Gyula bárót Teller Miksa dr., a fiatal pap Csávossy Elemér bárót oBnta Károly dr. Rajacsich Györgyné bárónét Szivák Imre dr. helyetteseként Balázs Pál dr., a kérvényezőket pedig — akik a gondnokságot kérték — Polónyi Dezső dr. budapesti ügyvédek képviselték.

A mai tárgyaláson — melyet dr. Krasznay bíró vezetett — bemutatták a báró Csávossy két évvel ezelőtt készített végrendeletét. Kitűnik ebből, hogy a báró körülbelül 10,000 holdnyi birtokából második feleségének s két legfiatalabb gyermekének körülbelül 4000 holdat juttatott többi részét, továbbá budapesti vámházköruti házát és egy másik házrészét főúrszotta első házasságából származó hét gyermeke közt.

Eszerint, míg a második házasságból származó két gyermeknek máris jutott 2000—2000 hold föld, a többieknek fejenként ezer hold sem jut. Amit a többi hét testvér azért is sérelmesnek tart, mert az a nagy vagyon, amely ma atyjuké, az ő elhalt anyjuk vagyonából szaporodott föl milliókra. Ellenben báró Csávossynak a második felesége, Spiegel-feld bárónő semmit sem hozott a házhoz.

A délutáni tárgyaláson Polónyi Dezső dr. azt kérte, hogy kérjék ki az igazságügyi tanács véleményét is. Azonban úgy az árvaszék, mint a bíróság kirendelt gondnok, valamint a családtagok képviselői úgy ezt, mint azt is elleneztek, hogy a bárót gondnokság alá helyezték.

A bíróság délután öt órákor a tárgyalást berekesztette. Ítélet a jövő héten lesz.

A választójog körül.

Khuen leirata a debreceni jogakadémiához.

A miniszterelnök ma egy köriratával tönkresilányította az ellenzéknek azt a hangoztatott „érvét” is, hogy azért folvik obstrukció, mert Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök semmit sem mond a választójog reformja érdekében.

Nos a miniszterelnök nem is mondott, hanem ma cselekedett. Nem volna ugyan érdekes ezekkel az ellenzéki ugynevezett érvekkel foglalkozni, mert hiszen azokkal már régen szemben áll a miniszterelnöknek ama többrendbeli komoly kijelentése, hogy a választói reformot a véderőjavaslatok után megcsinálja, másrészt az a tény, hogy a statisztikai hivatalban s a belügyminisztériumban dolgoznak is a reform előmunkálatain. Mégis épen az ellenzéki hangokra érdemes rámutatni a mai körlevélre, amelyben a főiskolától, kulturális és gazdasági intézményektől véleményt kér a választói jog reformjáról. Ez a körlevél világos bizonyítéka a miniszterelnök komoly szándékainak.

A politikai eseményeknek másik érdekessége az, hogy a Kossuth-párt részéről már nyíltan kifejezést nyert, hogy nekik a választói-jog nem kell. Ez a ma nyilvánosságra jutott dolog a fegyvertársakat ugyancsak felingerelte.

A politikai eseményekről a következő tudunk.

A miniszterelnök körlevele.

Még a politikai ellenfelek táborában is ma úgy nyilatkoztak, hogy a miniszterelnök választójogi ígéretét a legkomolyabbnak tartják. A kora esti órákban nyilvánosságra jutott, hogy a miniszterelnök a közélet ténnyezőinek leg többjéhez föl hívást intézett, hogy terjesszék elő véleményüket a választói jogról. A föl hívás az ország főiskoláit, szociális és kulturális testületeihez szól és hangsúlyozza ama célját, hogy ezezt a párt-szemponatokon és a napi politika áramlatain lehetőleg felülemelkedő, alaposan átgondolt véleményből ismerhesse meg a magyar közélet tényezőinek fel fogását, kéri a miniszterelnök, hogy véleményüket még ez év folyamán lehetőleg mielőbb közöljék és pedig tüzetes okfejtés kíséretében.

A megkeresést a debreceni főiskola is megkapta.

Kossuthék a választói jog ellen.

A Kossuth-párt részéről Kaposvárra egy

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet ajdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhethetjük be posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :-

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

megriasztotta Justh-pártot, mert Justhék külön utakon szeretnek járni, hogy esetleg maguk juthassanak hatalomhoz. Nagyon kommentálják azt a jelenetet is, mely Désy és Károlyi Mihály gróf közt folyt le. Désy biztosította Károlyit, hogy ha ez a küzdelem sikerül, a pártok utjai a választójog kérdésében elválnak. Erre Károlyi Mihály kijelentette:

— Ha így van, akkor veletek küzdök. A népjogok ellenségeinek Justhékkel való szövetsége gyökerében támadta meg az egész akció hitelét és a nép kezd kiábrándulni. Különösen a szociálisták néztek savanvuan, hogy kik akarják velük kikapartatni a gesztenyét.

A pápa áldása Prohászka püspöknek.

Majláth közbenjárásának sikere.

A megindexelt Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök ügyét sikerre vezette Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök, aki a püspöktársaság érdekében Rómában járt X. Pius pápánál. Mint ugyanis az Alkotmány mai száma jelenti, a pápa igen sikerült arcképek elküldésével tüntette ki Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt és a következő megleghangu sorokat írta az arcképre:

Venerabili fratri Ottokaro Prohászka episcopo Albae-Regalensi coelestium bonorum auspicio et praecipuae benevolentiae nostrae testem apostolicam benedictionem amentissime in Domino impertimus.

Ex Aedibus Vaticanis die 31. Julii 1911.

Pius P. P. X.

(Ami magyarul így hangzik:

Prohászka Ottokár székesfehérvári püspöknek, tisztelendő testvérünknek a mennyei javak zálogául és különös jóindulatunk jeléül apostoli áldásunkat a legnagyobb szeretettel adjuk. X. Pius pápa.)

Majláth püspök közbenjárásának sikere örvendetes azokra is, akik Prohászka személyében nemcsak a katolikus egyház nagyműveltségű főpapját, hanem a nagy tudású és széleslátókörű embert tisztelik, egyben vereségét jelenti annak a jezsuita iskolának, amely a független magyar papságot is jármába kívánja terelni.

HIBEK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap, augusztus 6-án prédikálni fognak a Nagytemplomban Herpai Gábor s. lelkes, a Kistemplomban 9 órakor Molnár Ferenc s. lelkes, 11 órakor Boér Károly s. lelkes, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkes, az ispotályi templomban Bartha Dezső s. lelkes, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkes, a homokkeri imaházban Nagy István főiskolai szénior.

— Az ág. hitv. evang. templomban Harsányi István prédikál.

— **Baltazár Dezső dr. üdvözlése.** Hajduböszörményből jelentik: A presbiterium ülésén ma Kálmán Lajos és Szolnoki Gerson meleg szavakban üdvözlötték Baltazár Dezsőt, mint a kerület új püspökét. Ugyancsak ma tartotta ülését a városi képviselő testület, amely nagy lelkesedéssel kimondta, hogy jegyzőkönyvi kivonaton és átiratban közli üdvözlését.

— **Városi közgyűlés előtt.** A város jog- és pénzügyi bizottsága e hó 9-én, szerdán délután három órakor tartandó ülésén készíti elő a törvényhatósági bizottság közgyűlésének anyagát. A szerdai ülésre fölvetett tárgyak

közül ezek a fontosabbak: A bér autómobilok díjtételeinek megállapításának ügye. A Csokonai-kert rendezése és a Csokonai- és Emlekkertek városi kezelésbe vételének ügye. A csatorna szennyvíz tisztítótelep létesítése tárgyában előterjesztés. Az 50,000 korona államsegély felosztásának megállapítása. Az egymilliósi függő kölcsön felvétele. Az izr. hitközség segély adás iránti kérelme. Kecskemét város részére segély adás. A Balmazújvárosi Takarékpénztár ajánlata a oBrzas nevű pusztának a város részére megvétele iránt. Rendőrfőkapitányi javaslat a helybeli kufároknak baromfi elővásárlás rendezése és a kertészek birtokosainak a gyümölcs elővásárlás tárgyában beadott kérelmekre.

— **Augusztus 18.** Mint minden évben, úgy az idén is megünnepli Debrecen a király születése napját. A református templomban reggel nyolc órakor, a római katolikus templomban kilenc órakor tartják meg az ünnepi istentiszteletet. Itt említjük meg, hogy az istentiszteletnek különböző időkben való megartása nem helyes. Célszerűbb volt, amikor a különböző vallásfelekezetek templomaiban egy időben, nyolctól kilencig volt az istentisztelet. Ez esetben az egyes hivatalok tisztviselői nem kénytelenek a forrásban és feszes ünneplő ruhában egyik templomból a másikba menni és ezzel az egész délelőttön át szenvedni.

— **A Teleky-utcai a szabályozás ellen.** A Teleky-utcai páros számú házak tulajdonosai most beadványt nyújtottak be a tanácshoz és tiltakoztak a szabályozási terv ama része ellen, amely szerint az utcát több méterrel ki akarják szélesíteni. A tiltakozást a tanács kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Kristóffy igazolt képviselő.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház bírói bizottsága ma délelőtt Telegdi József elnöke alatt megvizsgálta Kristóffy József megbízólevelét. Előadóként Nagy Sándor szerepelt. A bírói bizottság Kristóffy József mandátumát végleg igazolta.

— **Az Alföldi Földművelők Egyesületének kérése.** A Podmaniczky Endre báró elnöksége alatt álló Alföldi Földművelők Egyesülete a tanácshoz kérését adott be, amelyben arra kéri a várost, hogy lépjen be alapító tagul az egyesületbe, amely már most kilátásba helyezi, hogy a szabadkai nevelő intézethez hasonló intézményt fog létesíteni Debrecenben is.

— **Eljegyzés.** Hermann Jenő, a helybeli Kobrak cipőraktár tulajdonosa holnap, vasárnap tartja eljegyzését Fischer Juliska urleánnyal, özvegy Fischer Jónásné urnő kedves és művelt leányával Miskolcon.

— **A Debreceni Társadalomtudományi Kör megalakítása** ügyében ma délután 5 órakor értekezlet volt Legányi Gyula dr. elnöklésével. Az értekezlet a további munkálatok végzésére szervező bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek: dr. Legányi Gyula, dr. Ferenczy Gyula, Harsányi Ferenc, dr. Brunner Lajos, dr. Szász Adolf, Lefkovits Vilmos, dr. Szenes Zsigmond, dr. Gáspár Géza, dr. Juhász Nagy Sándor, Elek Imre, dr. Ádor Dániel és dr. Riesz Henrik. A szervező bizottság csütörtökön este nyolc órakor ülést tart az ipartestület dísztermében.

— **Házasságok.** A debreceni anyakönyvi hivatal előtt a múlt héten a következő házasságok kötöttek: Sipos István—Csáki Magit, Steiner Mandel—Bernstein Julia, Murvai József—Bene Mária, Keszthelyi Vendel, Biró Morbála, O. Kovács Máton—

Biri Róza, Varga József—Török Julianna, Madár István—Mihalik Anna, László János—Asztalos Mária, Márkus Béla—Rónai Aranka, Vágner Bálint—Józsa Mária, Marossy Imre—B. Tóth Erzsébet, Barna József—Kis Terézia, Galambossy Péter, Kiss Terézia, Schneider Andor—Kepes Terézia.

— **Husz koleragyanus Biharmegyében.** Nagyváradról táviratozzák: Ma reggel expressz levelet kapott Fráter Banabás biharmegyei alispán. Az expressz-levelet Bihar község előljáróságától jött és egy sürgöny volt benne, amelyet a trieszti révkapitányság küldött Biharmegye alispánjának, de hibás címezzel. A révkapitányság nem lévén ismerős a „vicegespan“-ság fogalmával, Comitatus Bihar előljáróságának címezte a sürgönyt, amelyet a posta félreértése folytán Bihar község jegyzőjének kézbesítettek. A sürgönyben pedig igen fontos értesítés volt. A következő:

„Husz visszavándorló magyar, biharmegyei, biharillyei illetőségű munkás elindult Biharillyére. Koleragyanusak. Föltartóztatandók. Révkapitányság.”

A husz biharillyei ugyanis Trieszten keresztül tért vissza Amerikából Magyarországra. Trieszt környéke, Velence és az eddig utbaejtett olasz kikötők erősen fertőzöttek, tehát a trieszti révkapitányság becses szolgálatot tett a biharmegyei hatóságoknak az idején való értesítéssel.

Fráter Barna alispán nyomban telefonált a rendőrségre, hogy a maga hatáskörében tegyen meg minden intézkedést arra az esetre, ha a veszedelmes utasok Nagyváradra jönnének, hogy Nagyváradon keresztül utazzanak Biharillyére.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalhoz a hét folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be: Budai István—Joga Mária, Simon Lipót—Geiger Mária, Károlyi József—Gonda Ágnes, Bartha Lajos—Hadházi Irén, Radványi Jenő—Gerendai Sarolta, Korda István—L. Kovács Irén, Jenei Sándor—Kopcsa Erzsébet, Sallai Imre—Erdős Julianna, Lantos Ágoston—Lázary Margit, Horváth György—Sauer Emma, Kerékgyártó Sándor—Fehér Julianna.

— **Vasúti baleset.** Még e hó 4-én történt, hogy reggel 6 óra 10 perckor induló és Hajdunánás felől jövő személyvonat, amint Bösörment elhagyta, az egyik kanyarulaton Nagy Sándor 65 éveskerülőt, aki éppen szolgálatot teljesített, elütötte és pedig olyan szerencsétlenül, hogy Nagy Sándor szenvedett sérülései miatt ma meghalt. A nyomozó közegek s a vizsgálatot vezető bösörmenti járásbíró megállapításai szerint az öreg kerülő a saját vigyázatlanságának lett az áldozata. Hir szerint Nagy Sándor eszelős volt s többen tudják, hogy többször emlegetett öngyilkosságot is.

— **A Magyar Király Orfenn bucsuja.** Az a kivál. kabaré és orfenn társulat, amely hetekig szórakoztatta Debrecen közönségét holnap, vasárnap este bucsuzik a közönségtől. A bucsuelőadáson az utolsó műsornak legkiválóbb és legkedveltebb számait, valamint egészen új művészi dolgokat fognak előadni a bucsuzó művészek. A mindenképpen fényes előadás után Rácz Károly és fia zenekara fog hangversenyezni.

— **A városok és a helypénzszedők fizetése.** Debrecen város sorompóerei, helypénzszedői és ellenőrei a napokban kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy a fizetéseiket méltányos összeggel emelje föl. A kérvénye-

SALVATOR

kiváló bőr- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzőszervi hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízforrásokban és gyógykezelőintézetekben.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-világát
Budapest, V. Rudolf-székház 2.

Feuerstein szappanok, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Platz-utca 12. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

maó latárat Platz-utca 12.

zők elmondják, hogy a régen megállapított kis fizetéseikből a mai drágaságban nem tudnak megélni, éjjel-nappal szolgálatban vannak s nagy családjaikat eltartani nem tudják. A tanács a méltányos kérést a jog- és pénzügyi bizottságnak adja ki.

— **Utóállítás.** A pavillon laktanyában ma Szabó Kálmán tanácsnok elnökle a utóállítás volt, amelyen tizennégy hadköteles közül hármat soroztak be, nyolc apa közül pedig csak egyet találtak keresetképtelennek.

— **Letzter József** udvari fényképésznek nagy kirakataiban, amelyek a Piac-utcai műterem kapubejáróját díszítik, három igen sikerült festmény lett kiállítva. Az egyik Domahidy Elemér főispán gyönyörű kastélya, a domahidai parknak fenyvesektől övezett helyén, olyan sikerült tájfestmény, hogy bármely tárlaton megállaná a helyét. A másik olajfestmény Weszprémy Zoltán nyugalmazott főispán portrajta; a városháza kistanácsterme számára készült e sikerült festmény, amely a ny. főispánt díszmagyarban ábrázolja. A harmadik Hauer Bertalannak, az elhunyt népszerű vendéglősnek olajfestménye, amely a vendéglősök és kávéosok jéggyárának igazgatósági terme részére lett megrendelve, amelynek az elhunyt egyik buzgó alapító tagja volt. Mind a három festmény, díszére válik **Letzter József** jóhírű műtermének. A néhány napra kiállított képek érdemesek a megtekintésre.

— **A vállalatok üzleti adója.** Debrecen város adóügyi osztálya a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az 1911-ik évi nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok üzleti adójáról szóló kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. paragrafusa értelmében f. évi augusztus hó 6-ik napjától augusztus hó 13-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivétel ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a kir. pénzügyigazgatóságnál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételét nem fognak.

— **A cséplőgép három halottja.** Szatmárról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a közeli Beteg község egyik pusztáján. Tegnap volt a cséplés utolsó napja és a munkások megfeszített erővel dolgoztak, hogy befejezzék munkájukat. — Hámori Gábor 24 éves legény a gép mellett dolgozott, a mikor egyszerre a gép dobja elkapta a kezét. Sikoltásaira odasietett Kiss János kévevágó és segíteni akart társán, de lába a gébe csuszott és a dob leszakította. Kuruzsa István tüzelő ekkor meg akarta állítani a gépet és a lenlítőkerék nagy szíját próbálta levenni, de a szíj karját elkapta és leszakította. Hámori és Kiss elvérzés következtében meghaltak. Kuruzsa a halállal vívódik.

— **Nőorvosok egybehangzó véleménye** szerint a régismert **Ferencz József**-keserűviz számos megbetegedésnél a legkedveltebb hashajtónak bizonyult. Kiváló előnye, hogy a legelkényeztetőbb természetű szervezetek is szívesen veszik, mert kitűnő hatása minden kellemetlen melléktünet és következmény nélkül biztosan és rövid idő alatt nyilvánul.

Dr. Braun von Fernwald tanár, a bécsi egyetem szülészeti klinikájának igazgatója írja: A természetes **Ferencz József**-keserűviz ismert gyors és biztos hatásáról nagyon

gyakran meggyőződtem és ezért a **Ferencz József**-viz használatát beteg asszonyoknak a legmelegebben ajánlhatom.

Óvakodjunk az utánzatoktól! A valódi **Ferencz József**-keserűviz minden jobb ásványvizek eladásával foglalkozó kereskedésben bevásárolható. Az Igazgatóság Budapestben van.

— **Gyógyult örült.** Sátoraljai helyről jelentik: Klocsanka András, kit a sátoraljai helyi tébolydából mint gyógyultat hazabocsátottak, ma Zuhojó községben bátyját, a mint az az udvaron fát vágott, szekercével agyonsújtotta. Az örültet visszazállították a tébolydába.

— **Elegáns nyakkendők 1 K-tól 4 K-ig Lengyel Samunál.** Telefon 835.

— **Gyermekek bélehrutja és az ellene való védekezés.** Kimerítő statisztika hiteles adatai szerint, az első gyermekév halálzásainak 60—70%-a, az emésztő szervek megbetegedéseire esik. Hogy ezek a megbetegedések a hibás táplálkozásból erednek: nem szorul bizonyításra. A nyári forróság, a máskor sem megbízható tejben ilyenkor nyüzsgő baktériumok, az általuk okozott vegyi bomlása a tejnek, alig észrevehető indispozitio a gyermeknél és beköszönt minden rémével a rettegett bélehrut, az orvosoktól taláiban gyermekkorának bélyegzett betegség. De azért adjunk tejtáplálékot a gyermeknek; csak hogy olyat, a melyik nem bomlik, a melynek állandó összetételét sem hőmérsék, sem helyi viszonyok megváltoztatni nem képesek: az alpesi tejből készült, abszolút csiramentes, abszolút tápláló becsü és soha sem bomló Nestlé-lisztet. Dr. M. E.

— **Bancsi Mária és Nagy József** angol és francia női divatterme Debrecen, Kossuth-utca 50. sz.

— **Cégváltás.** A vasuti alkalmazottak takarékpénztára rt. még f. év május 5-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta a cég megváltoztatását. Mivel az új cég a cégjegyzékbe most már bevezetett, az intézet ezután a „Debrecen városi takarékpénztár részvénytársaság” céget fogja használni.

— **A természet csodái talán** seholsem nyilatkoznak meg oly megkapó módon, mint Pöstyénben, a híres iszapfürdőn. A páratlan gyógyerejű források oly rendkívüli bőségben vannak, hogy nagyobb részük a szomszédos Vág folyóba árad, úgy, hogy e ponton a víz télen nyáron gőzölög. Mintha csak figyelmessé akarna tenni bennünket a természet eme csodás erejű termékére, melynek ezer és ezer reumás, köszvényes beteg köszöni gyógyulását.

— **Intézeti fehérenemű leányok és fiuk** részére, előírás szerint. Iskolás fiuknak és leányoknak kész fehéreneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, flanel- és triko-paplanok és ágyterítők, kitűnő minőségben, nagy választékban és jutányos áron kaphatók **Kardos László** vászon, menyasszonyi kelengye és kész fehéreneműek nagykereskedésében Debrecen, Kossuth-u. 9. Alapítattott 1831. Telefon 113.

— **Debrecen sz. kir. város** világitási vállalata közhírré teszi, hogy az új kazán bekapcsolása miatt, f. hó 7-én, hétfőn, az áramszolgáltatás az egész városban reggel 3 órától, reggel 6 óráig szünetelni fog.

— **A Remény kávéházban** egy elsőrendű, nagy női zenekar hangversenyez.

— **Balaton-Fonyódon** villa, konyha és kabin használatával olcsón kiadó. Cím a hirdetésben.

— **Kézimunkák** nagyon olcsón lesznek eladva, míg a vakáció tart **Krausz Gyula** üzletében, Kossuth-utca 15.

Csipke, tűll és szövet függönyök, ágy és asztalterítők, kékusz szőnyegek, lábtörők, paplanok, matracok Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Modern fallképekben** állandó ujdonságok Thaisz Arthur papírúrházában.

— **Törlesztés kölcsönök** 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas** leány, üzletben azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Megérkezett

Megérkezett

Az első Budapesti Elite elsőrendű

Hölgyzenekar

ma és a következő napokon
a „Budapest” kávéházban

hangversenyez Fehérvári Margit k. a. hegedűművész, Puskás-Ottília k. a. czimbalomművész, Magyar Ilonka k. a. cselló művész, Kolmann L. zongoraművész közreműködésével, Perlot karmester vezetése alatt.

Szíves pártfogást kér

az Igazgató.

Szabad bemenet.

Kezdeté 9 órakor.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni bizományos távirsati jelentése.

Budapest, 1911. aug. 4.

Készáru 5—10 drágább.

1911. októberi buza	11 08	—
1912. apr buza	11.32	—
1911. októberi rozs	9 08	—
1911. októberi zab	8.07	—
1911. májusi zab	—	—
1912. máj. tengeri	7 41	—
1911. aug. tengeri	7.61	—
1912. szept. tengeri	7.81	—
1911. jul. tengeri	—	—

Pontos zsebcrák
Halász Nándor
ujjonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, óra üzlete
a Debreczeni Eső Takaréka
új épületében.

Órák, ékszerek, ezüstművek
eddig nem létezett olcsó áron
Sándor Armin

legszolidabb alapon álló üzletében
DEBRECZEN, Piac-u. 41. (Dreher sörcsarnok mellett)
Órajavítások, ékszer alakítások, kiváló gondnal, legolcsóbban!

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piac utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámítolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapirokra. — Bel- és külföldi pénzeszközök és értékpapírok adás-vétele. — Párolászási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele magán- és köz- és állami célokra (széles depozit.) — Árukereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

Megnyílt a GLÜCK EDE

ujonnan berendezett
cipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takarékoskassza épületében.
Figyelmes kiválasztás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Dr. Harsányi Miklós

ügyvédi irodáját
Debreczen, Csapó-utca 10. sz. a.
(Földszint az udvarban) megnyitotta.

Órák és ékszerek

nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY

Órás és ékszerész
Piacz-u. 75. szám.
Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden
tárgyon szabott ár van feltüntetve.

Butorcsarnok megnyílt

Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)

A csarnokban eladott műbutorokért

Kovács Gyula

műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a hirt egészségükre való tekintetből nem
sajnálunk naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Glubspecialitó 120 lap 20 fillér

70 „ 12 „

1 doboz (100) hüvely 70 „

Védjegy.

Bárki feladja címét egy levelezőlapon
Halász Ferencznek, Budapest,

VII., Nefelejts-utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét ingyen és
bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomtatlanok, de **minden lapocskában**
benne van a védjegy és a gyáros alá-
írása „MODIANO“ viznyomással.

Kapható mindenütt.

Dr. Miklós Ármin

ügyvéd
irodáját

Piacz-u. 9. szám alól, József kir.
herceg-utca 10. szám alá he-
lyezte át.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany érem-
mel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arozsermet Fáy szappant és Fáy poudert

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától
minden szepő és málfolt 3 nap alatt eltűnik! Ár
1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárába
Kossuth-utca 8. (A színház mellett.)

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközök
1 évi jótállás mellett.

KLEIN ÉLIÁS

órák és ékszerész
Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Házasság és válópör.

Amerikai történetek.

A newyorki legfelsőbb tizezernek, amely legalább olyan szigorúan betartja a splendid isolationt, az előkelő lezártkötöttséget, a dollárkirályoknak és dollárhercegeknek új szenzációjuk van. A szenzáció egy kis himen hír: Astor Jakab János ezredes eljegyezte Miss Madelaine Talmagefortot, egy newyorki szállító egyetlen leányát. Hogy J. J. Astor kicsoda, azt az Oceánon innen is tudják, de hogy Miss Talmagefort kicsoda, azt Amerikában sem tudták addig, amíg Astor nem érdeklődött iránta.

A szép szőke leány nagyon megtetszett a milliomosnak és természetesen udvarolgatni kezdett neki. J. J. Astor nem olyan gazdag, mint Walldorf Astor, a nagybátyja és így be kell érnie — tíz millió korona évi jövedelemmel. A kubai háboruban nyerte el az ezredesi rangot, komor, udvariatlan ember, akit nyers modoráért „pocupine“-nak sündisznónak hív a newyorki társaság. — Az ezredes néhány évvel ezelőtt vált el első nejétől. Azzal vádolta feleségét, hogy pazarló, a felesége azt vetette szemére, hogy zsigori, a válópör tárgyalása öt percig tartott és a milliomos szabad volt. A válópör szerencsés befejezésének öröme a zsigori Astor olyan fényes bankettet adott, hogy az még Newyorkban is feltűnést keltett.

Az ezredesből és a szép Madelaine-ből azonban aligha lett volna egy pár az amerikai újságírók nélkül. A fürge riporterek csakhamar megneszelték, hogy a milliomos nagyon sokat forgolódik a szép miss körül és megrohanták Talmagefort urat, hogy árulja el, mikor lesz a kézifogó. Hiába szabadkozott a kereskedő, hogy még korai erről beszélni, hogy még semmi sem bizonyos, a riporterek nem tágtottak. Végre is a kereskedő megsokalta a dolgot és kemény levelet írt az ezredesnek, hogy vagy — vagy. Vagy jegyezze el a leányát, vagy szüntesse meg a látogatásait. Az ezredes, aki már nagyon is mélyen belenézett a szép Madelaine szemébe, sietett a kezét megkérni. A vőlegény különben negyvenhét éves és első házasságából egy tizenkilenc éves fia és kilenc éves leánya van. A menyasszony most husz éves.

Az Astor-féle eljegyezésen kívül most egy váló perről is sokat beszélnek Newyorkban, különösen azért, mert először történt meg, hogy a bírói székből határozta meg, mik az igazi szerelem feltételei és ismerető jelei. Az érdekes bírói kijelentés így hangzott:

— Olyan esetről van szó, amelyben Ross kisasszonyt, ha sétálni ment, nagyon sokszor elkísérte a kutyája, de még többször Gaylord ur. Már most bátorkodom a tisztelt bíróság figyelmét a következőkre felhívni. A férfi, ha szeret egy nőt, örömmel tesz neki apró szivességeket, lovagias szolgálatakat, ezer örömmel tesz meg sok olyan dolgot, amit egy másik férfi, aki nem szerelmes, együgyűnek, unalmasnak, boszontónak talál. Gaylord ur például nem hiszem, hogy ennivalót, gyümölcsöt, édességeket hordana egy nőnek, ha azt nem szeretné. A portás bizonyítja, hogy Gaylord ur Ross kisasszony lakásából a vizes kannát is levitte a kapu elé. A férfi mehet egy nővel lakást keresni, kialkudhatja a bérösszeget, meglátogathatja azt a nőt, anélkül, hogy az illető hölgy a kedvese lenne. Még a vizeskannát is leviheti a kapu alá és még mindig nem következik, hogy a nő a kedvese. Mehet vele a színházba, vehet neki édességeket, virágokat, haza kísérheti kocsin, elviheti vacsorára, de ha mindezt, amit elsoroltam, nem külön-külön, nem az egyiket vagy másikat teszi meg egynőért és egy nőnek, hanem rövid idő alatt valamennyit összevéve: akkor már indokolt a gyanu, hogy a férfi és a nő között igenis komoly viszony van. Gaylord ur pedig, amiket felsoroltam, azt, sőt még többet is megtett Ross kisasszony kedvéért és így igenis arra az álláspontra kell helyezkednem, hogy Gaylord urat el kell választani Gaylord urnőtől, a feleségétől.

És a bíróság el is választotta őket.

NYLTTÉR.

„Görögök és a bar korszak!”

WATTON & CO.
GISSHUBLER
— Készítők —

100% tiszta
a bar anyagából
a bar anyagából
a bar anyagából
a bar anyagából

Igen célszerű a nyaralóban

a közkedvelt

MAGGI-féle kocka, darabja 5 i.

(kész húsleves).

Csak a **MAGGI** névvel és a keresztlenláng védjegyvel valódi!

Ez sültetett alakban a kiváló húsleves összes alkotórészeit tartalmazza és — csupán forró vízzel leöntve — azonnal kiváló orv-
teljes húslevest ad:

lovásoknak betéttel való kényelmességre,
hamis lovasok izének megjelöltésére,
lővelőknek jelölésére
mártásoknak „ stb.

Carl Kronsteiner időjárás erős, mész fa-gade-festék

Törvényszékiileg védett.
50 árnyalatban, 24 l.-16l kilónként foljebb.

Evek óta legjobban bevált és utánzatokat felülmúló. Egyedül célszerű mázoló anyag már festett fa-gadenál

Email-Fagade festék nem színlevesítéssel fest, nem szükséges az előhalapozás email erős — csak hideg vízben feleresztve használható. Anti-septikus — méregmentes — porhanyós. Fenkölt festés belső helyiségeknek, még festetlen fa-gadenál, faépítményeknek, mint színek, pavilonok, kerítések stb. Kapható minden árnyalatban. Ára m²-ként 5 filléért.

Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve.
Carl Kronsteiner.
Wien, III. Hauptstrasse 120.
Raktár minden nagyobb városban.

Portálé

egy nagyobb és egy kisebb teljesen jó karban azonnal eladó.
Értekezhetni lehet **Hegedűs és Sándor** könyvkereskedésében Kossuth-u. 11.

4-5 szobás kényelmes lakást

keresek.
Czim a kiadóban.

Fűszerüzlet

teljes berendezései, mely trafik, korlátolt italmérés és denaturált szesz engedélyekkel van ellátva Szent Anna-utca 36. szám alatt eladó.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májtollak, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Szívó, fehérítő és átvívó teszi az arobórt! Sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.
Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

Eladó

a Postakertben, Posta-utca 5. szám alatt, közvetlen szemben a fémipariskolával 2109 négyszögöl terület egészben vagy részben.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Tetra rakázat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és pelenka. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

cégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Nagy Sándor

csukkrész
Péterfia utca 48. sz. (Wolff-palota.)

Ajánlja naponta frissen készült **csukkrészdal sütéményelt.**
Megrendeléseket gyorsan és pontosan a legjutányosabb ár mellett fogad el.
Jeges kávé és lagylalt folyton kapható.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika crém, páratlan hatású arozszeptikus szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill.

Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogkájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utód.

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ című gyógyszer-tárában

Debreczen, Csapó-utca 18. szám

alatt kaphatók.

Egész ház

termekkel és nyári csarnokokkal, esetleg bolttal a **piacz kellő közepén** kiadó.

Banknak, nagykor skedőknek, vagy butorcsarnoknak igen alkalmas. Czim a kiadóban.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az **utezai helyiségből** ugyanazon háznak hol eddig is volt **Piacz utca 44. sz. Dr. Ujfaluassy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be,** hol is óriási választékot tartok mindenféle stíli asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyák azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely **Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.**

Használt

50 darab ablak és 20 ajtó jutányos árban kaphatók
Klein Ábrahám, asztalos m.
Arany János-u. 43.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a

Széchenyi

volt **Talgodi Iárdó** vezetését átvettem és azt átalakítva a legújabb kor igényeinek megfelelően rendeztem be.

Borbély és fodrász a közönség kényelmére a helyiségben.

Szives pártfogást kérve

tisztelettel

Kabai József

bérlő.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Fischer Jakab debreczeni lakos által Balogh Kálmán okleveles mérnök budapesti (I. Lógody-utca 105. szám) lakosnak eladott, de utóbbi által át nem vett 5 waggon mintegy 12500 darab hajduböszörményi származású veres és csertéglá Debreczen vásártér állomáson **1911. évi augusztus hó 7. napján délelőtti 11 órakor** kezdetét veendő a kereskedelmi törvény 347. szakasza alapján s közbenjöttömmel megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett **550 korona** esetén becsáron alul is el fog adatni. **Állítási ár 550 korona.** Vevő az árut azonnal átvenni tartozik.

Debreczen, 1911. augusztus 5.

Molcsányi János

mint Dr. Galánffy János debreczeni kir. közjegyzőnek a debreczeni kir. közjegyzői kamara 374/1911. számú rendelvényével feljogosított helyettese.

Bélapátfalvai Portland és Román cement

fehér darabos fall mész, száraz tüzifa, Bel- és külföldi kőszemek egész kocsi vételnél legolcsóbban kapható

Pollák Zsigmondnál

Deák Ferencz-u. 9. — Telefon 441.

Eladó

üzemnagyobbítás miatt kimaradt keveset használt teljesen üzemképes állapotban levő **Kirchner-féle két drb egyengető gyalugép,** egy **vastagság gyalulógép** 50 cm. széles késten-gelylyel, **csiszolókö** vezetékkel kés élesítésre, két vasállványon álló **körfűrész.**

A gépek mind üzemben megtekinthetők, vétel esetén azonnal átvehetők.

Cim **Első Magyar Fészékkodugyár,** Debreczen, Margitúrdó.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Műasztalos tanulók fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Tanuló fizetéssel felvétetik Harmathy könyvkereskedés, Fűvészkert-utca 14.

Egy tanuló felvétetik Félégyházy János fűszerkereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Mazolók, fényezők, gyári munkások és munkások felvétetnek a vas- és rézbutorgyár részvénytársaságnál.

Varrógép ügynököket, akik e szakmában jártasok, magas jutaléokra keresek. Grünfeld Mór Püspökladány.

Vizsgázott fűtő felvétetik Falk Ármin és Társa kefégyárában.

Gyermeztelen házmaster pár kerestetik Iskola-u. 8.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Helyi képviselő és utazó nagyon jövedelmes cikkekre kerestetik. Wien, III. Apostelgasse 28.

Ügyes, megbízható ember bolti szolgának felvétetik. Asztalos előnyben részesül. Singer Co Varrógép r.-t., fiók 79. Jelentkezni 5-6-ig.

Fehérnemű himző nő, ki szépen dolgozik, munkát kap Füstös Dezső kézimunka üzletében.

Levelezőnőnek könyvelésben jártas gépíró állást keres. Cim a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ócska falitégla ezre 28 koronaért, egy székér apró téglá 1 koronaért kapható Piacz-u. 26. 28. számú házak lebontásánál

Zsákok, vízmentes és rostáló ponyvák úgy kölcsön, mint megvételre igen olcsón beszerezhetők Fohn József zsáküzletében Petőfi-tér, a pályaudvar közelében.

Aluminium zsebpohár! Ujdonság! Mese olcsóság, mellény zsebben hordható, utazó, turista és vadászoknak nélkülözhetetlen, főraktár Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

A Bocskay kertben 20 hold szőlő egészen vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Eladó egy vassátor, kávé- és ételfőzés volt benne, jutányos árért, igen jó forgalmu üzlet, egy rendes család megélhet belőle, Kovács Györgynél, 21. szám, 3-ik sorban.

Portálé tükörűveg 175—230 cm. méretű és egy teljesen új hálószoba eladó. Vágl, Törökbálint-u. 24.

Boroshordók és taposó kádak új és használt Péterfia-u. 76. kapható.

Club hüvely! Club papír! valamint mindenféle hüvely különlegességekből lerakat van, s legolcsóbb áron kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Makulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztpületben.

Lakás.

Modern három szobás lakás azonnal átadó Iskola-utca 1.

Két szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Megtudható Arany János-utca 23.

Szlv-utca 6. sz. alatt 2 utcai szoba mellékhelyiséggel együtt kiadó aug. 15-re.

Különféle.

Leánykák neveléséért ellátást keres izr. III. éves tanítónő növendék. Bővebbet Aczél könyvkereskedésébe.

Legszebben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a «Seres Testvérek» Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Weisz Ferencz épület és mű-butor "asztalos" József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Csemege szőlőt szállít korait, kitűnő fajokat, Darvas Miksa szőlőkivitele. Telefon 294.

Megnyílt! Bank- és Áru üzlet, Debrecen, Csapó-utca 27., ahol árak vétetnek és eladatnak. Zalogjegyek, arany-, ezüstnemelek, mindennemű értékpapírok vétetnek. Törlesztéses kölcsönök házra, földre, szőlőre folyósíttatnak.

Telefon 280.

Telefon 280.

A nagyérdemű vevő közönségeinknek szíves tudomására hozzuk, hogy

szén és tűzifa

raktárunkat **Hatvan-utca 9. sz. alá** helyeztük át, hol állandóan raktáron **csomagolt és zsákos lészén, valódi porosz készén, aprított tűzifát** legolcsóbb árak mellett házhoz szállítva.

Szíves megrendeléseiket kérve tisztelettel

Jakobovits Testvérek.

A Debreczeni Gazdák Bankja

Részvénytársaság

kézizálog intézetét

Kossuth-utca 11. szám alatt külön helyiségében **1. év augusztus hó 8-an** nyitja meg.

Kölcsönöket nyújt előnyös feltételek mellett értékpapírokra, arany, ezüst és ékszer félékre, ingóságokra, kézmű- és ipari gyártmányokra.

Értesítés.

Van szeren sém tisztelettel szíves tudomására hozni, hogy a Margitfürdő telepen a kor igényeinek megfelelő 11 legmodernebb munkagép el felszerelt gézerőhajtással

famegmunkáló gyárat

létesítettem, a hol a madárvédelmi eszközök és keretlécgyártáson kívül asztalos, és és más géposok részére mindenféle épület, butor stb. kidolgozás végett elfogadtatnak. Nevezetesen gyalulás, fűrészelés, furás, vésés, valamint a legkényesebb kezelések gyorsan, szakértően, felelősség mellet eszközöltetnek.

Bővebb felvilágosítással szolgálók — Szíves megkeresést kérve vagyok teljes tisztelettel

Első Magyar

Fészekodugyár

Debreczen, Margitfürdő.

Tűzhelyek

Francia, tornyos, vendéglői **tűzhelyeket** használhatóan készítem, valamint cukuran kemenczét megrendelésre.

NAGY LAJOS lakatos mester

Debreczen, Miklós-u. 16.

A Bankegyesület Piacz-utca 72. sz. a. palotájában egy négy szobából és mellékhelyiségekből álló s a Piacz-utczára néző

Lakás

f. évi december 1-től kezdve kiadó.

Értekezhetni **dr. Horvát Sándor** ügyvédnél, Alföldi takarékp. épületében.

A Matild krémnek

nincs szüksége, hogy csodát beszéljenek róla (ala Erényi.)

A Matild krémét ösmeri minden uri nő, ki a Matild krémét évtized óta használja itt Debreczen és vidékén; mindenki tudja, hogy a Matild krémében nincsen higany, sem ólom, semmiféle ártalmas anyag, attól nem hull ki senkinek vénségére a foga, a Matild krémétől nem hasogat idővel az arcson. A Matild krém olyan a nagy lármával hirdett krémek között, mint a szerény, de illatos erdei ibolya a gazdagok üvegházaiban tenyésztett, szép külsejű de szagtalan virágok között.

A Matild krém, bőrt finomít, azonnal fehérit, puder alá nappali s esti használatra a legjobb ránczfedő, szeplőt, májfoltot, mittessert, minden bőrrutit eltávolít. Súlyosabb esetekben a Matild arczenőcs éjjeli használatra. A Matild krém ha használja, nem költ hiába, mert ha hirdett hatásának nem felel meg, arát minden kibuvó nélkül visszadom. Matild szappan, poudert, hajrestorer.

Részítőjük KUN ISTVÁN

gyógyszerész

Matild széplőtöszerek kaphatók minden gyógyszerertárban és drogueráriában. Főraktár: Rubek, előbb Tóth Béla gyógyszerertára (Tiszapalota.) Jóna és Jóna drogueráriája Debreczen.

Megnyílik e héten

Szabó Miklós kész férfi-, fiu- és gyermekruha

magy. ár. háza

Debreczen, Piacz-u. 61. sz. alatt (Fischer palotában)
hol méretutáni rendelésekre külön termek lesznek berendezve.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankgyesület részvénytársaság**
Piacz-utca 72. sz. alatt

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Naponta érkeznek újdonások

az Ernyő Gyári raktárban

DEBRECZEN, Sas-utca 3.

Javitások és áthuzások 24 órán belül
jutányosan eszközöltetnek.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruha vásznak, — Grenadin,
Batist, — Zephir, — Kreton,
Selymek, — Ruhakelmék
óriási raktára!!

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni hogy **Csapó-utca 11. szám alatt**

új lakatos üzletet

nyitottam.
Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, **épület vasalásokat, rácsok készítését,** továbbá készítek kiváló jó

takarék tűzhelyeket

minden kivitelben.
A nagyközönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Szombaty András

lakatos mester.

Fiatal házi szolgát

felvesszünk azonnali belépésre.

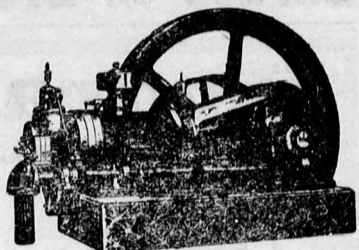
Hoffmann és Kronovitz könyvnyomda

Debreczen, Piacz-utca 49.

Nyersolaj, szivógáz, Diesel benzín

Motorok és lokomobilok

Gyors szállítás.
Kedvező fizetési feltételek.
Műszerművelés jótállás.

Drezdai Mótorgyár Részv. Társ.
Németország legrégebbi, legnagyobb mótorgyára.
Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa
BUDAPEST, V., Kohász-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Szülők figyelmébe.

Elemi iskolai gyermekeket, kik a német nyelvet tanulni akarják, gondozásba fogad jövő tanévre

Pitonyák János tanító,

Merény, (Szepes m.)

Bővebbet írásilag, vagy a kiadóhivatalban.

Ki akar

SZÉP LENNI?

Kevés hölgy van a világban, ki a FÖLDES-féle **MARGIT-CRÉME**

arcának ne ismerje. A bőr mindennemű tisztátalanságát, szepit, pattanást, mitesszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideális, szép és üde lesz. Nemesak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. — Az összes szépítőszerek között a

Földes-féle Margit-Créme

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan.

Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógyszertárban és drogeriában. Kiváló tolett-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpó 1 korona, Margit-areviz 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitűnő hatásáért felelősséget vállalok.

Kétszinti és postán küldi:

FÖLDES RELEMEN gyógyszerész Aradon.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László. — Hajdusoboszlón: Barbócz Zsigmond. Hajduböszörményben: Ercey Gábor gyógyszer-tárakban.

Kartelen kívül. MEZO ARMIN

épületfa, deszka és oszerépkoreskedése, Wessélényi-tér 6 szám alatt (Bertagözmalom mellett.) Kolarit olajmentes lemez kizárólagos egyed árusítása. —

Kartelen kívül,

tehát olcsó árak. mindenkinek saját érdekei — hogy szükségletét nálam szerezzé be. —

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali tégl

és legszebb

nyersfalazati tégl

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tűkrözött kerti golyókat, Sodrony borítékat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

PALMA

AVALODI
KÁRCSUTSAROK

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály laposon levő saját gyártelepét legújabb vivmányu gépekkel felszerelt butormárványiparral bővíti ki és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek mindegyike czégnak ozimkójével van ellátva.

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltebb gyári áráért.

NAGY LAJOS hirdetési irodájából Csapó-u. 13.
Telefonszámok: Iroda 335. Lakás 762.

Eladó a József kir. herceg-utca 17. számú szép nagy ur! ház és Eladó a József kir. herceg-utca 39. számú szép nagy ur! ház!

Reichmann Divatruházában

Előre haladottidény miatt mélyen leszállított árakban kaphatók:

- Selyem juponok . . . . . 4.75 kr.
- Cloth alsó szoknyák . . . . . —.98 „
- Vászon alsó szoknyák . . . . . 1.65 „
- Csipke blousok . . . . . —.98 „
- Francia grenadinok egyszín . . . . . —.65 „
- Madeira himzett batistok . . . . . —.43 „
- Színes ruha vásznak . . . . . —.39 „

Francia gyapju és mosó delainok, szövetek, selymek, csipkék, rövid, diszműaruk, harisnyák.

Zsinór övök minden színben 1 forint.

Férfi-, női- és gyermek fehérneműek. Gyermek ruhák minden kivitelben óriási választék.

Valódi Francia reform tűzők. Piacz-utca 85. Royal szállodával szemben.

Cigarettaázók!

Egyesüljetek a cigarettaázók óriási áremeléséért! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-

hüvelyeket, vagy „OTTOMÁN” (törökfej) és „TIP-TOP” aranyzópókás cigarettaapapirt.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖMÖS.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intőzendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja az „Omega“ lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad, mert kis gyermek kezelheti, mert soha be nem fagy, mest soha nem romlik, mert mindenki kezelheti.

Kérjenlelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Hydraulikus sajtók

szőlő és gyümölcsmest

sajtolására, nagy üzem számára 1, 2 vagy 3 kitolható kosárral

bor- és gyümölcsprés „Herkules”
kettős nyomó szerkezettel, kézi hajtásra. Gyártanak mint különlegeséget különféle nagyságban és szerkezetben, legjobb minőségben

Mayfarth Ph. és Ta., Wien, II/1.
gépgyár és vasöntöde.

Speczialisták gyümölcsértékesítő és bortnyerő gépekben. Kiküldtetve több mint 630 első díjjal. Kimerítő 312. sz. ábrás katalógus ingyen és bérmentve.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kisczardáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszók és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

gyógy-szerész THIERRY A. BALZSAMA

Valódi csakis a zöld apóza védjeggyel. — Törvényesen védve.

Minden hamisítás, utánzat és viszonteladása más balzsamnak ámitott jeggyel törvényileg üldöztetik és szigoruan büntettetik. — Csalhatatlan hatásu a szervek mindennemü megbetegedésénél, köhögés, hányás, rekedtség, torokhurut, mellfájás, tüdőbetegség, különösen influenzánál, gyomorbaaj, máj és lép gyuladásnál, étvágytalanság, rossz emésztés, dugulás, fogfájásnál és szájbetegségeknél, tagszakgatásoknál, égési sebek, kiütéseknél stb. 12/2 vagy 6/1 vagy 1 nagy külön üveg K 5.60

THIERRY A. gyógyszerész
egyedül valódi
Centifiola kenőcse

megbízhatóan biztos eredménnyel minden még oly régi sebnél, daganatoknál, sérüléseknél, gyuladásoknál, üledések, pokolvarnál, sérült ujjaknál stb. eltávolít minden a testbe behatolt idegen elemet és legtöbbynyre a fájdalmas operációkat feleslegessé teszi, gyógyít még oly régi sebet stb. 2 doboz ára K 3.60

Beszerezési forrás: Apotheke zum Schutzengel des Adolf Thierry in Pragrada bei Rohitsch.
Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. — Nagyban orvosseri drogueriakban.